

Apropo...

Instituțiile de stat care își asumă răspunderea organizării culturii naționale(...) nu pot avea ca scop crearea culturii ci numai crearea condițiilor prielnice de dezvoltare a ei, descoperind, stimulând și organizând colaborarea tuturor elementelor culturale. (D. Gusti)

Publicația *Forum Cultural* pe care cutezăm a o realiza trimestrial se vrea o modestă dar curajoasă încercare de a prezenta puncte de vedere ale unor specialiști în domeniul conservării și valorificării patrimoniului cultural național, proiecte culturale realizate în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale, cu structurile societății civile, cu O.N.G.-uri, asociații ale creatorilor, instituții de cultură.

Vom crea un spațiu în care se pot promova valori, credințe și idealuri, comunicarea cu sine și cu aproapele său, toate acestea conducând la formarea gustului artistic și a deprinderilor intelectuale. În felul acesta viața culturală a comunității locale va conduce la încurajarea participării, deopotrivă a creatorilor și consumatorilor de cultură. ♦

Dana Petraru

BISERICA ȘI CULTURA

Protos.Luca Diaconu

"Sufletul culturii este cultura sufletului" (A.Rademacher)

Acesta este titlul unei cărți publicate în 1996 de Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române cu binecuvântarea P.F. Teoctist, Patriarhul României, a prof. Teodor Popescu, unul din cei mai mari profesori de teologie și ai culturii românești.

Creдем că este foarte nimerit să redăm în rândurile de față un rezumat al acestui capitol "Biserica și cultura" așa cum l-a tratat acest mare savant român și care poate răspunde la multe și posibile întrebări care vor exista față de noul minister sau cel puțin față de noua titulatură a Ministerului Culturii și Cultelor.

Creștinismul a apărut în epoca unei culturi înfloritoare, dar vicioase. A fost combătut ca și astăzi, în numele acestei culturi, de care greco-romanii erau mândri pe drept cuvânt.

Era considerat un pericol pentru cultura antică, pentru că îi arăta slăbiciunile și vestea o viață nouă, al cărui duh este diferit de cel al lumii. Și totuși <dușmanul> culturii a fost salvatorul culturii.

Pentru multă lume, Biserica și Cultura constituie două realități diferite, ba chiar opuse.

Sub acest aspect de contrast și de <conflict> le-a privit și le privește o mare parte a societății moderne. Pentru mulți credincioși cât și necredincioși - unii, istorici, filosofi, sociologi, Biserica este o instituție obscurantistă, potrivnică procesului culturii.

Opinia care atribuie creștinismului o anumită opoziție față de cultură nu este întru totul greșită. Ca religie, creștinismul nu are scopuri culturale. Religia îl leagă pe om de Dumnezeu și îl orientează către El.

Ea afirmă sufletul, nemurirea, veșnicia, viața de dincolo. Scopul său nu se limitează la lumea aceasta. Creștinismul are ca ideal să moștenească împărăția lui Dumnezeu, care nu este din lumea aceasta (Ioan 18,36)...

Cultura, în schimb, este îndeletnicire omenească închinată scopurilor pământești... limitată și legată de condițiile din viața aceasta. În accepția sa generală, cultura, care este adesea identificată cu civilizația, reprezintă suma activității umane... care a schimbat fața pământului. Cultura este destinul firesc, pământesc al omului, reprezintă legătura omului cu pământul pe care locuiește și pe care îl

(continuare în pagina 7)

Biserica "Sf. Gheorghe" Botoșani 450 de ani de la ctitorire

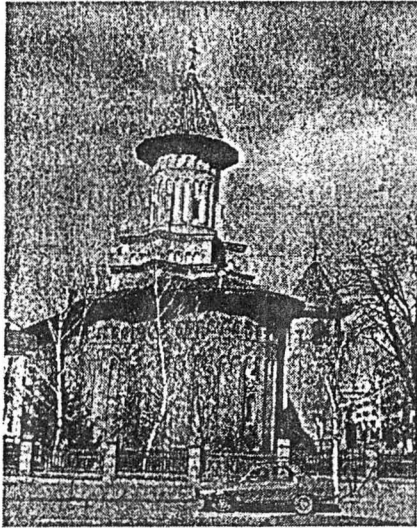
Elena Ibănescu

Prima ctitorie a doamnei Elena Rareș, biserica Sf. Gheorghe, a sărbătorit anul acesta 450 de ani de existență și slujire continuă. Biserica a fost ridicată în 1551, fapt dovedit de inscripția situată deasupra ușii de intrare:

"Elena, fiică de Despot; Doamna răposatului Petru Voevod a zidit acest hram întru numele Sfântului mare Mucenic Gheorghe în târgul Botoșanilor, în zilele Domnului Io Ștefan Voevod; și s-a săvârșit în anul 7049 (1551) luna lui octombrie."

Fiind una din cele mai vechi biserici ale orașului nostru și datorită valorii sale arhitectonice și istorice este clasată între monumentele istorice.

Pentru că în Botoșani se țineau iarmaroacele cele mai mari din Moldova, Petru Rareș dăruie acest târg Doamnei sale Elena, fiica despotului sârbesc Ioan. După cum ne relatează Miron Costin în Letopisețul său, Elena Rareș locuia aici la Botoșani, fiul ei cel mare ajuns la domnie după moartea lui Petru Rareș a domnit din acest oraș, iar în timpul domniei celui de-al doilea fiu Ștefan, ea ridică aici bisericile Sf. Gheorghe și Uspenia.

Arhitectura bisericii resimte influențele ctitoriei lui Ștefan cel Mare, Popăuți, înscriindu-se armonios în arhitectura citadină botoșeneană. Ctitoria are formă de cruce, turlă pe naos și era împodobită la exterior cu discuri ceramice smălțuite și colorate așezate în brâie. Interiorul este împărțit, asemănător tuturor bisericilor creștine în naos, pronaos și altar, iar indicii sau informații că ar fi fost pictată și că ar fi posedat icoane bisericești, nu există. În vecinătatea bisericii s-a ridicat și un turn clopotniță.

De-a lungul timpului biserica suferă mai multe reparații, mai întâi sub domnia lui Mihai Racoviță. Tot atunci clopotnița veche este dărâmată și se ridică o clopotniță nouă alipită zidurilor bisericii.

În perioada 1910-1914 sub îngrijirea lui Nicolae Iorga care era președintele Comisiunii Monumentelor Istorice, biserica este restaurată și consolidată, iar fațada a fost îmbrăcată cu un placaj de piatră și cărămidă apartenentă așa cum se păstrat până în zilele noastre. Clopotnița de secol 18 a fost dărâmată și înlocuită printr-o copie a celei de la Popăuți, amplasată în colțul de nord al curții. În urma acestor lucrări de restaurare au fost înlăturate elementele de arhitectură baroce și clasiciste. Noul model propus a primit influența arhitecturii bisericilor din Țara Românească și anume : reducerea pantei acoperișului, coborârea cu doi metri a zidăriei triconcului, îmbrăcarea fațadei cu placaj de piatră și cărămidă. Aceste intervenții nu au readus clădirea la modelul original.

Cu toate că se află în centrul vechi al orașului biserica a fost de-a lungul timpului una din cele mai sărace din Botoșani. Motivul ar fi că în jurul ei locuiau mulți armeni și evrei, iar parohia avea la începutul secolului 60 de enoriași marea lor majoritate muzicanți sau oameni săraci.

În urma cercetărilor arheologice efectuate în anul 1997 s-au găsit urmele unei temelii mai vechi față de cea de la 1551, care relevă existența unor construcții anterioare aici, posibile mai vechi lăcașuri de cult. Aceste urme pot duce la determinarea altor orizonturi ale formării târgului Botoșani, anterioare anului 1439, data de atestare cunoscută în prezent.

Biserica este legată și de una din primele peceti ale orașului, ce-l reprezintă pe Sf. Gheorghe călare, omorând balaurul. Datorită faptului că acest "Sf. Gheorghe" ce este socotit patronul ocrotitor al orașului Botoșani la 8 octombrie 2000 a avut loc un eveniment deosebit pentru "Târgul Doamnei" prin aducerea la Botoșani a moștelui acestuia.

Oricât de glorioasă ar fi trecutul bisericii "Sf. Gheorghe" nu poate fi eludată starea fizică precară în care se află acum. Este de datoria întregii comunități locale de a salva acest vechi lăcaș de cult și arhitectură medievală românească, simbol al istoriei Botoșanilor, fie și la acest ceas aniversar, al împlinirii a 450 de ani.

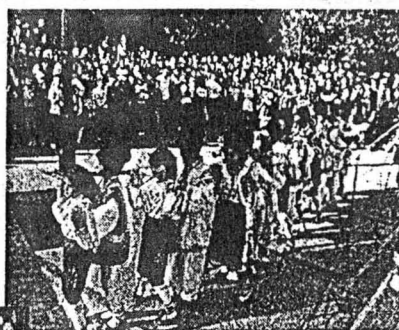
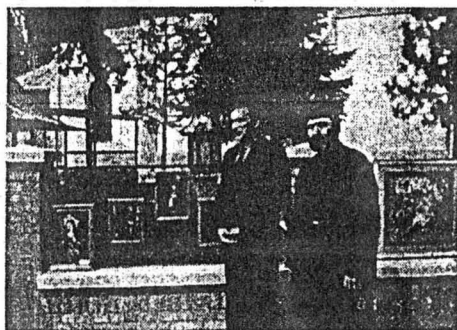
Astfel prin indiferență și lipsă de acțiune nu vom mai avea ce sărbători săvârșind un adevărat sacrilegiu. ♦

SCENA CU ZIDURI DE FUM

Carmen MORARU

Pentru ca viața să ne curgă altfel decât acum, e nevoie să ne scuturăm de ură, invidie și micimi sufletești. Într-o lume în care nu facem altceva decât să orbecăm, lipsiți de certitudini legate de o alta, singura speranță e gândirea pozitivă, admirarea jumătății pline a paharului și perpetua căutarea a ideilor menite să shimbe, fie și cu un milimetru, un status you complet anost. O astfel de idee și- a avut geneza în ultima iarnă, ea născându-se într-o zonă ce trăiește, predilect, din amintirea unor înaintași iluștri. Timid mai întâi, gândul a prins putere pe măsura materializării,

ideea transformării Pietonalului Unirii într-o inimă culturală a orașului viabilizându-se de la o zi la alta. Plecată de la Mihai Mălaimare, ideea s-a

ramificat cu trecerea timpului, înfățișarea ei trecută, prezentă și viitoare semănând, uimitor, cu o gorgonă culturală. În zilele în care ne punem grijile în sertarul existenței și scormonim după motive de sărbătoare, stropii artezienelor înviorează locuri ce nu mai seamănă, nici pe departe, cu ce știam. Gardurile

și pereții prind viață, străluminându-se de icoane și de emoțiile celor ce le privesc. Ca într-un caleidoscop complicat, week-end-urile religioase cu icoane și încondeieri de ouă - îmbracă subita haină laică la răsturnări temporale de clepsidră. Pe Pietonalul deschis tuturor, nu numai unei elite, în ținută de gală, s-au succedat și vor mai prinde viață spectacole de muzică populară și dansuri ale micuților, ultimii punctînd recent o zi mondială a

dansului. Deși s-ar putea gândi că vremea e "inamicul public nr.1" al unor manifestări în aer liber, s-a dovedit că gustul ancestral al oamenilor pentru frumos domină rafale de ploaie, oricât de furioase. De chiar ziua orașului oameni și umbrele au asistat, în zgomot de aplauze, la virtuozitățile "Datinei", perseverența lor demonstrând că mrejele televiziunii nu sunt, încă atotstăpânitoare. Și asta nu e totul. Prin grija celor decisi să lase în urmă un siaj cultural, pe Pietonal se vor aduna curând etnici conlocuitori, ce ne vor vorbi, prin cântece și dansuri, despre tradițiile ce le-au asigurat supraviețuirea. După ei, strada artezienelor se va transforma într-o scenă deschisă pentru spectacole de marionete, un punct culminant urmînd a fi marcat spre finele acestei luni. Pentru micuți ce nu și-au pierdut - în plină eră a calculatoarelor - puritatea copilăriei, Pietonalul se va transforma într-o lume de poveste, inundată de jucării. La șirul de tarabe, copii vor deveni negustori în toată legea, ei urmînd a vinde celor ca ei jucării la care sunt dispuși să renunțe. Funcție de imaginația organizatorilor și acelor dispuși să intre în "joc", Pietonalul se va identifica, mai curând decît am crede, cu o "Scenă cu ziduri de fum"- ce se va petrece în spațiile deschise fiind menite, în special, celor cărora pauperizarea le-a blocat o viață, accesul spre lumea artelor. ♦

PATRIMONIU ARHEOLOGIC
*Botoșanii
 muzeu în aer liber*

Dr. ist. Octavian Liviu Șovan

Răspunzând la Chestionarul arheologic propus de Al Odobescu în 187, privind vestigiile arheologice din România, învățătorul I. Băncilă amintea de urmele aflate pe cetățuia de la Corni și încheia sugestiv ... "acum s-au răspândit aceste semne" ...

Într-adevăr, curgerrea timpului este neiertătoare și în fiecare an numeroase vestigii arheologice dispar datorită factorilor naturali dar și acțiunii uneori inconștiente a omului. Cu toate acestea, 130 de ani de cercetare pe teritoriul actual al județului Botoșani au permis conturarea unei hărți arheologice cu "o bogăție de semnalări de-a dreptul uimitoare", după cum se exprima în 1976 prof. D.M. Pippidi în prefața la Repertoriul arheologic al județului Botoșani, Botoșanii devenind, prin bogăția numeroaselor așezări străvechi "un adevărat muzeu în aer liber".

Primele preocupări, datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului următor, au permis strângerea unor bogate informații (sub forma unor chestionare) și elaborarea, pe aceasta baza, a unor repertorii, dicționare sau lucrări de sinteză. Realizările sunt legate de activitatea lui Al. I. Odobescu, N. Densușianu, D. Frunzescu, N. Filipescu - Dubau, C. Chirița, Vasile I. Nadejde, I. Țițu ș.a. Prin cercetările efectuate de Grigore Ștefanescu (1885), I. Simionescu (1901-1902) ș.a. au fost descoperite stațiuni paleolitice importante în comunele Mitoc și Ripiceni. Deceniul 3 al secolului XX marchează începutul cercetării arheologice propriu-zise, prin săpăturile efectuate de N. N. Moroșan (1925-1929) la Ripiceni - Izvor (paleolitic) și de Hortensia Dumitrescu la Horodiștea - Păltiniș (așezare întărită cu șanțuri și valuri de pamânt - datând din veacurile VII-VIII d. H.). Pentru începutul deceniului 5, istoriografia mai reține sondajele efectuate de Radu Vulpe (1941) și Anton Nițu (1943) în așezarea culturii Cucuteni de la Trușești - Țuguia.

Începând cu anul 1949, când, sub egida Academiei Române, se organizează ample campanii de săpături arheologice, zona Botoșanilor va atrage numeroși specialiști de marca de la institutele și universitățile din Iași și București, care, valorificând în chip strălucit rezultatele cercetărilor, vor include

Botoșanii în circuitul arheologic național și internațional. Contribuții deosebite au adus Ion Nestor, Vladimir Dumitrescu, Mircea Petrescu - Dîmbovița, Radu Vulpe, Alexandrina D. Alexandrescu, Maria Bitiri, Mihalache Brudiu, Vasile Chirica, Marin Dinu, Adrian C. Florescu, Ion Ionița, Attila László, Silvia Marinescu - Bîlcu, Emil Moscalu, C. S. Nicolaescu - Ploșor, Anton Nițu, Alexandru Paunescu, Rodica Popovici, Victor Spinei, Dan Gh. Teodor, Silvia Teodor, D. Tudor, Nicolae Ursulescu ș.a.

Urmare a interesului aparte acordat de specialiști, Botoșanii sunt printre puținele zone din România în care s-au făcut investigații pe scara largă pentru aproape toate epocile. Pentru paleolitic, deosebit de importante au fost cercetările de la Ripiceni și Mitoc - Malu Galben. Eneoliticul (cultura Cucuteni) este stralucit reprezentat la Corlateni, Trușești și Dragușeni. Perioada de tranziție la epoca bronzului este bine atestată la Horodiștea. Bronzul timpuriu este cunoscut în parte prin cercetările din tumulii de la Corlateni, Cotârgaci și Prăjeni, iar Bronzul târziu (cultura Nouă) îndeosebi prin cele de la Trușești. Epoca fierului este atestată la Corlateni (Hallstatt timpuriu), Stâncești (cetațile fortificate traco-getice), Horodiștea, Lozna (depozit: peste 50 piese de fier), Cucorâni, Botoșani - Dealul Cărmidăriei, Ripiceni-Izvor (Latene), ultimele trei, ca și Ipotești, fiind reprezentative și pentru cultura carpică (sec. II-III d.H.). Intens cercetată a fost, de asemenea, epoca migrațiilor, cunoscută, în diferitele ei etape, prin cercetările de la Bold - Manoleasa, Mitoc, Crasnaleuca, Hănești, Trușești, Ionașeni (sec. IV d.H.), Horodiștea (sec. IV-V, VII-VIII), Ripiceni - Izvor (sec. IV și VI-VII, VIII-IX), Botoșani - Dealul Cărmidăriei (sec. IV-V), Cucorâni (sec. VI-VII). Epoca medievală este bine ilustrată prin descoperirile de la Fundu-Herței (sec. IX-XI), precum și prin cele de la Bold-Manoleasa, Stâncești, Mitoc, Horodiștea, Hudum (două necropole), Ripiceni - Izvor și Lunca - Vârfu Câmpului (sec. XIV-XVII).

Deosebit de importantă a fost activitatea desfășurată, timp de peste două decenii, de soții Emilia și Nicolae Zaharia, care au contribuit în măsura importantă la identificarea multor situri arheologice (prin cercetări de teren) și la investigarea, prin săpături, a unora dintre acestea.

Începând din anii '70, cercetarea arheologică botoșeneană va fi reprezentată cu pricepere și pasiune, timp de peste 25 de ani, de Paul Șadurschi, muzeograf și, o perioadă, director al Muzeului Județean Botoșani. Pe lângă numeroasele situri investigate, participări la sesiuni și colocvii, precum și articolele de arheologie publicate, Paul Șadurschi rămâne în istoria arheologiei prin doua realizări remarcabile. Prima este legata de conceperea și realizarea expoziției de baza a Muzeului (1977), în cadrul careia partea de arheologie (care reprezintă mai mult de jumătate din spațiul întregii expoziții) este strălucit reprezentată prin materiale descoperite în principalele situri din județ. Cea de a doua constă în elaborarea, în colaborare cu cercetatori de la Institutele de Arheologie din București și Iași (Al. Păunescu și, respectiv, V. Chirica), a Repertoriului arheologic al județului Botoșani, lucrare de înaltă ținută științifică, premiata de Academia Română. Menționăm că la data tipării repertoriului, în urmă cu 25 de ani, se semnalau 1700 de situri arheologice, la care s-au adăugat de atunci prin strădaniile arheologilor botoșaneni alte câteva sute de stațiuni.

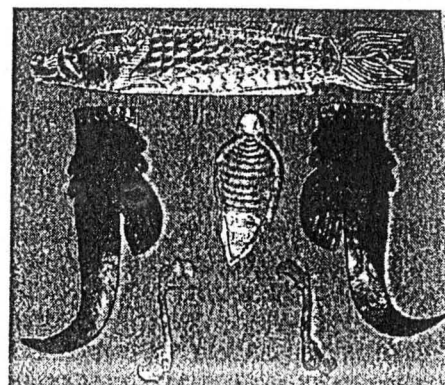
Contribuții importante la cercetarea siturilor arheologice de pe teritoriul județului au adus, de asemenea, arheologii; Octavian - Liviu Șovan, prin săpături întreprinse la Ipotești, Tocileni, Stânca, Victoria-Stăuceni, Cotu-Copălău, Miorcani, Hănești, Nichiteni, Mihălășeni ș.a. în stațiuni din epocile Hallstatt, sec. II-III și IV-V; Lidia Dascălu la Brăiești și Crasnaleuca (sfârșitul epocii bronzului, cultura Noua), Maria Diaconescu (cultura Cucuteni) și, în ultimii ani, Florentin Burtănescu (bronzul timpuriu): Participând, singuri sau în colaborare, la numeroase campanii de săpături, aceștia au îmbogățit informațiile despre perioadele abordate de fiecare în parte, valorificând totodată, rezultatele cercetărilor prin comunicări științifice, prezentate la sesiuni și colocvii naționale și internaționale, participări la expoziții naționale și internaționale (Milano, 1994), ca și prin publicarea unor importante studii și articole. Cercetările efectuate în necropola culturii Sântana de Mureș - Černjachov de la Mihălășeni (520 de morminte) au scos la iveală un material de o inestimabilă valoare care au impus numele stațiunii pe plan mondial. Cercetările efectuate în așezări și

și necropole ale culturii Noua, contribuie, în buna măsură, la cunoașterea particularităților acestei civilizații de la sfârșitul epocii bronzului

Muzeul de Istorie Botoșani este un punct de referință pentru cercetătorii interesați de descoperirile paleolitice, cele privind cultura Cucuteni, cultura Noua, civilizația geto-dacică, civilizația dacilor liberi, începutul epocii migrațiilor, începuturile epocii medievale. Toate aceste colecții s-au bucurat de o excelentă apreciere din partea a numeroși specialiști din străinătate (S.U.A., Franța, Germania, Norvegia, Belgia, Cehoslovacia, R. Moldova etc.).

În viitor, arheologilor de la Muzeul din Botoșani le revin sarcini de mare răspundere. Ei au datoria de a îmbogați colecțiile prin noi cercetări de teren, de a continua și definitivă evidența riguroasă a patrimoniului arheologic (situri și obiecte de patrimoniu) și de a participa cu competența la cercetarea științifică, activitate ce a devenit în prezent o componentă obligatorie a activității tuturor unităților muzeale. Și nu în ultimul rând, de a se implica în aplicarea Legii 182 din 2000 privind ocrotirea patrimoniului cultural național.

Munca arheologilor de la aceasta instituție este strălucit ilustrată și prin revista "Hierasus", aflată la a unsprezecea apariție, publicație științifică cu un conținut predominant arheologic, la apariția careia contribuie, de asemenea, numeroși colaboratori de valoare. Larga circulație a revistei (peste 120 de instituții din țara și străinătate) permite, pe de o parte, includerea cercetării arheologice botoșanene în circuitul științific național și internațional, și, pe de altă, contribuie, prin schimb de carte, la îmbogățirea fondului documentar al instituției.

DRAHMA HISTRIANĂ

Mihai Cornaci

Secția Botoșani a
Societății Numismatice
Române

Pe malul lacului Sinoe
"la o depărtare de 500
de stadii de gura sacră
a Istrului" (Strabon) se
află cetatea Histria –

prima colonie greacă de pe țărmul de vest al Pontului
Euxin și cel mai vechi oraș de pe teritoriul țării
noastre.

Întemeiată pe la mijlocul secolului VIII-lea (aprox.
657) î.Ch., după Eusebius, sau în ultimele decenii
ale aceluiași secol de coloniștii din Milet, Histria a
avut o dezvoltare neîntreruptă atît în perioada
greacă, cît și în cea romană, reprezentînd pentru o
lungă perioadă de timp cel mai însemnat centru eco-
nomic și comercial de la gurile Dunării.

Strategia așezării se justifică, pe de o parte, prin
condițiile prielnice de pescuit, iar pe de alta, prin
ușurința cu care de aici, pe drumuri de apă se putea
pătrunde în spațiul traco-getic.

Dezvoltarea economică și schimburile comerciale
au determinat apariția semnelor premonetare sub
forma unor vîrfuri de săgeți din bronz în trei muchii
(5-9 g) și sub formă de frunze de salcie (4,5-6,5 g)
ca mai tîrziu să apară monedele "cu roată" și către

mijlocul secolului al V-lea
î.Ch.

DRAHMA HISTRIANĂ-
emisiune de argint (7,68-
8,42 g)

Simbolurile de pe aversul
și reversul drahmelor
histriene se referă la
cetate (la comunitate) și
nu se abat de la
deprinderile răspîndite în

lumea greacă.

Astfel, pe avers, drahmele au redade două capete
alăturate, inversate, reprezentări nemaiîntîlnite decît
pe monedele Histriei. Cu toate strădaniile
specialiștilor, enigma rămîne nedelegată.

Interpretări ale arheologilor și numismaților:

- Wiese și Eckel au apreciat în ele Dioscuri.
- Vossius a apreciat că sînt cele două guri ale
Dunării (prin care anticii credeau că se varsă în
mare)
- Pick apreciază că sînt reprezentați zeii vînturilor,
protectori pentru navigatorii histrieni, în direcții
opuse (dinspre fluviu și dinspre mare).

În general, în dezlegarea reprezentării de pe aversul
drahmelor histriene cercetătorii admit ipotezele:

- cele două capete reprezintă două divinități ce
fac aluzie la două idei, evenimente sau
fenomene opuse.
- pe avers este redat principalul zeu – adorat de
Histria – Apollo.

Reprezentarea de pe revers, încadrată într-un pătrat
adîncit (quadratum incusum) redă un vultur pe un
delfin (emblema orașului) avînd în partea superioară
înscriș numele orașului (ΙΣΤΡΑ sau ΙΣΤΡΑΙ).

În secolul al IV-lea î.Ch. la Histria continuă să apară
emisiuni monetare, dar reversul nu mai prezintă –
quadratum incusum- iar stilul reprezentărilor de pe
ambele fețe este mai evoluat.

Pe lîngă inscripția ΙΣΤΡΑ mai apar litere izolate și
monograme, semne ale atelierelor monetare sau
magistraților monetari.

Greutatea acestor drahme scade pînă la aproximativ
5 g. clasificate după etaloanele ponderale practicate.

~ Cercetătorul O. Iliescu apreciază:

- piesele cu greutate în jurul a 8,4 g sînt emise
pînă la anul 480 î.Ch.
- piesele cu greutate de aproximativ 7 g sînt emise
după sistemul fenician, între 480-450 î.Ch.
- piesele cu greutate mai mici, cu apartenență la
sistemul eginetic, sînt plasate ulterior anului 450
î.Ch.
- concomitent cu drahmele, pentru nevoile de
schimb din interiorul cetății, la Histria s-au emis
încă din a doua jumătate a secolului al V-lea,
diferite tipuri de monede de bronz..

Primele monede de acest fel sînt de dimensiuni mici
(C 5,8, 12 mm), sînt turnate din bronz, au pe avers
o roată cu patru spițe, iar pe revers inscripția ΙΣΤΡΑ.

În secolul IV-I î.Ch. aproape toate emisiunile au pe
revers emblema orașului și inscripția ΙΣΤΡΑΙ, iar pe
avers efigiile zeilor Apollo, zeul fluvial Istros,
Dionysos, Helios, Demetra, Hermes.

Activitatea atelierelor monetare ale Histriei
autonome încetează complet pe la mijlocul secolului
II î.Ch., odată cu pătrunderea armatelor romane în
Scythia Minor (Dobrogea), precum și datorită ocupării
temporare a cetății de către geții lui Burebista.

Cetatea capătă dreptul de a-și relua activitatea
monetară în vremea împăratului roman Antonius
Pius (138-161). Noile emisiuni, toate din bronz, cu
puține excepții au redade pe avers efigia și titulatura
împăraților romani în vremea cărora s-au emis, iar
pe revers o serie de zeițe grecești cu inscripția
ΙΣΤΡΑΙΗΝΩΝ și rareori vulturul pe delfin ca o
reminiscență din perioada monetăriei autohtone.

Pe reversul acestor piese, denumite monede
coloniale, ca și la cele similare din alte orașe
grecești, siglele izolate semnifică valori nominale.
Activitatea monetară a Histriei încetează odată cu
emisiunile din timpul împăratului Gordian al II-lea
(238-244) ca urmare a decăderii economice și
politice a orașului, cauzată de incursiunile și atacurile
populației migratoare.

Drahma histriană, cea mai veche monedă care a
circulat pe teritoriul actual al României rămîne un
etalon al numismaticii românești, subiect de
continuare a cercetărilor pentru noile generații de
specialiști și motiv în plus de recuperare,
conservare și ocrotire. ♦

BISERICA ȘI CULTURA

(continuare din pagina 1)

Protos. Luca Diaconu

transformă prin munca sa;...se deosebește, deci, de religie atât prin geneză, cât și prin motivație și scop. Religia îl preamărește pe Dumnezeu, cultura îl preamărește pe om. Religia este transcendentă și teocentrică, cultura este relativă și antropocentrică. Creștinismul este mesajul lui Dumnezeu care ne cheamă la El, ne mântuiește. Cultura nu ne mântuiește, țelul său fiind bunăstarea pe acest pământ.”

Această deosebire de esență poate genera conflicte între creștinism și cultură; (P. 214-216) este vorba de un conflict de principii și tendințe opuse, pe care istoria le-a cunoscut sub diferite forme și în epoci diferite. Cea mai gravă și mai îngrijorătoare criză dintre creștinism și cultură care a existat și nu a dispărut este cea a raporturilor dintre ele. Într-adevăr, cultura modernă este strălucită, dar din păcate nu totul este bun și sănătos în această splendidă cultură; ea nu ne asigură o viață mai bună. "Civilizația științifică ne-a închis lumea sufletului, ne-a rămas numai cea a materiei." (Dr. Alexis Carrel). Această civilizație este viciată de defecte și mizerii, a căror gravitate o resimțim din ce în ce mai acut.

Moravurile, care sunt cea mai înaltă expresie a culturii - care sunt cultura însăși în ceea ce are ea mai elevat și mai curat, cultura sufletească - îndeosebi moravurile sunt cele care înăspresc, sentimentele umane devin vulgare, omul moral decade. Omul civilizat al timpurilor noastre redevine un primitiv și un păgân. Este rezultatul firesc al culturii sale, științifice și tehnice fără îndoială, dar care sacrifică aspirațiile sufletești pentru cele trupești și preferă satisfacțiile prezente, pământești în locul celor veșnice. Omul modern trăiește pentru pământ, pentru astăzi, crede în existența sa somatică și limitată, practică indiferența religioasă și morală; îl uită pe Dumnezeu și viața de dincolo, își crează idoli, are cultul plăcerii, al interesului, al forței, devine egoist, dur, fără scrupule, urmărește doar câștigul și satisfacerea instinctelor și poftelor sale. (p. 218)

Creștinismul nu este o metodă de rezolvare a dificultăților temporale în istorie, dar orice religie are influențe asupra culturii. Religia nu este numai legătura omului cu Dumnezeu, ci și o concepție despre viață, o

disciplină de viață, o practică. Doctrina religioasă este un răspuns la marile probleme ale existenței și ale vieții.

Fiind în același timp și credință și morală, creștinismul impune o viață morală, conferă vieții un sens superior, este o religie culturală prin excelență. Creștinismul a creat condițiile morale, singurele care pot garanta dezvoltarea armonioasă a vieții omului și a culturii sale, ale unei culturi superioare, solide și valabile pentru toate veacurile. (p. 219)

Principiul cultural al creștinismului este de ordin moral. Or, un astfel de principiu caracterizează adevărata cultură.

O cultură imorală este un non-sens, ea devine un sinonim al pierzaniei.

Cultura vizează îndeosebi educația sufletului. Ea trăiește din suflet, este pentru suflet și nu poate ignora nici neglijă existențele sale cele mai legitime, care sunt spirituale și morale. Pe bună dreptate s-a spus că "sufletul culturii este cultura sufletului" (A. Rademacher).

Lucrând pentru desăvârșirea omului, creștinismul lucrează, deci, și pentru cultură. Mântuind sufletul, mântuiești cultura. El pune în valoare și desăvârșește sufletului omenesc, care este izvorul, motorul, rațiunea de a fi a culturii. Lumea nu a cunoscut o altă forță culturală de valoare creștinismului, un generator de cultură tot atât de eficace ca religia mântuirii (p. 220).

Se știe că biserica a fost salvarea vechii culturi greco-romane care, roasă de vicii, încetează de a mai fi creatoare. Cultura modernă, în esența ei, este vechea cultură greco-romană, transfigurată și transmisă nouă de Biserica medievală. Ea este, astfel, opera milenară a Bisericii, este o cultură creștină, atât cât a fost cu puțință așa ceva. Renașterea și umanismul, revoluțiile, descoperirile, progresul general și știința au contribuit la slăbirea elementului său religios, făcând din ea o cultură profană, laică, ba chiar anticreștină.

Decizia Revoluției franceze, devizele noilor revoluții sociale nu sunt altceva decât principii creștine. Creștinismul își păstrează întotdeauna dreptul de paternitate asupra culturii moderne, pe care acesta nu îl poate nega. Creștinismul are întotdeauna și datoria de a opera asupra culturii, datorie de la care nu se poate eschiva. (p. 223)

Biserica nu trebuie să rupă relațiile cu cultura, nu-i poate întoarce spatele, are nevoie de aceasta și este chemată să o ajute; ea se află și trebuie să rămână întotdeauna mai presus de cultură, o instituție supraculturală, întrucât este mai presus de fire - instituție divino-umană.

Alianța sa cu cultura este condiționată și limitată, nu merge până la capăt, ci se oprește acolo unde conștiința Bisericii de Trup al lui Hristos îi cere să se oprească. Cultura poate rătăci, poate decade, se poate chiar compromite. Cultura modernă este bolnavă. Biserica trebuie să o trateze ca ațare, luându-și desigur, toate precauțiile pentru a se feri de o molipsire funestră.

Cultura modernă este cucerirea lumii; Biserica trebuie să-i învețe pe om că la nimic nu-i va folosi de va cîștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde (Matei 16, 26). Biserica trebuie să lupte pentru primatul spiritual, pentru a repune spiritul în drepturile sale. Cultura este materialistă; creștinismul are cu ce s-o înduhovnicească. Biserica nu se va lega, deci, de formele culturii, îi va judeca intențiile, duhul, sensul, și va încerca să le pună în aplicare pe ale sale. Rolul civilizator al Bisericii a fost și va fi întotdeauna cel de a impune legea morală mai presus de toate celelalte. În viața noastră, această valoare este răsturnată, călcată în picioare, discreditată, defăimată. Aceasta este cauza esențială a tuturor relelor de care suferim.

Biserica trebuie să restabilească ordinea morală, singura care permite omenirii să-și păstreze neatinse instituțiile fundamentale, ca familia și Statul.

Dacă nu se va redresa valoarea morală, viața omenirii va fi amenințată - și este deja - de catastrofe morale și sociale..

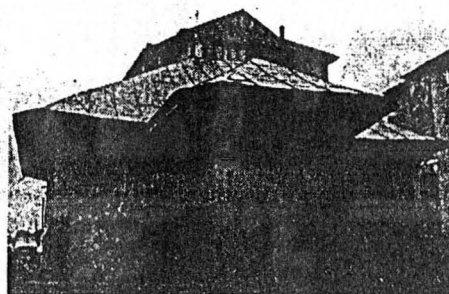
"Dacă Evanghelia nu este un program cultural, ea este în schimb un program mai mare și mai necesar culturii umanității: este spiritul însuși al culturii, sufletul unei culturi cu adevărat superioară, armonioasă, binefăcătoare, sufletul unui program al culturii, sufletul culturii sufletului." ♦

CASA GOILAV

Elena Ibănescu

Casa Goilav de pe stada Mioriței, nr. 9 se află înscrisă în Lista Monumentelor istorice la poziția 07B058.

Este tipul curent de modestă locuință burgheză caracteristică sfârșitului de veac 18 și începutul veacului 19. Din acest tip de locuințe în Botoșani se mai păstrează o puț exemplare.

Ridicată parțial pe pivniță, având în consecință un soclu înalt, casa avea inițial în față o mică grădină cu pomi fructiferi care se continua și în spate cu o curte de serviciu unde se găseau diferite anexe gospodărești: grajduri, șuri și magazii.

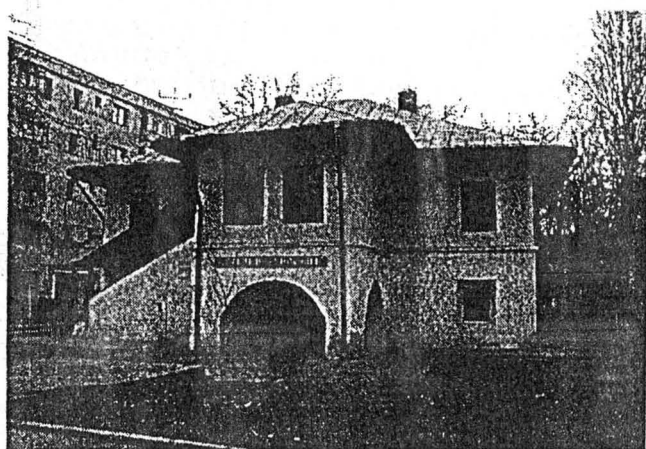
Acoperișul înalt era la început din șită, iar steașina proeminentă, iese din linia zidurilor cu 1,30 metri. Pridvorul din fața intrării imprimă clădirii un pronunțat caracter popular. Se remarcă îndeosebi elementele foarte îngrijit lucrate ale pridvorului: colonetele împodobite cu sculpturi, grinzi înalte cu profilul subliniat de semicercuri și acolade care leagă colonetele între ele ca niște arcade. Aceleași elemente se regăsesc și la casele de târgoveți din Țara Românească. Parapetul era înconjurat spre interior de o bancă joasă din lemn.

Deosebit de interesant este că această tratare festivă nu s-a aplicat tipului local de arhitectură populară, scund și lipsit de beci care este specific câmpiei, ci pornește de la tipul casei de munte cu soclu înalt și masiv acoperind pivnița. Astfel în acest model de arhitectură este reflectată îmbinarea influenței a două medii geografice: deal și câmpie.

Construirea noului ansamblu de locuință din vecinătate a desființat grădina cu pomi fructiferi, alterând perspectiva asupra unui rar exemplar de arhitectură medievală. ♦

CASA MANOLACHE IORGA

Elena Ibănescu

Casa Manolache Iorga ridicată în secolul 18 este una din casele vechi cu structură moldovenească din Botoșani. Ea a aparținut lui Manolache Iorga, străbunicul marelui istoric Nicolae Iorga.

Casa, ca și celelalte locuințe din mahalaua vrăbienilor se afla în mijlocul unei grădini pomenite astfel de Nicolae Iorga : "casa moșului meu Manole, cu atâția arbori în livadă, încât pare că nu i-aș fi putut număra..."

În 1909, Al Saint Georges, la acea vreme proprietar al casei, îi trimite lui Nicolae Iorga o

scrisoare în care îi descrie clădirea: "Casa noastră, așezată în fundul ogrăjei, pe stada Belvedere trebuie să aibă peste 100 de ani... Deci, dacă casa este făcută de Manolache Iorga de bună seamă, casa, dacă nu e cea mai veche din Botoșani, e una din cele mai vechi clădiri ale orașului. Rândul întâi al casei e făcut din piatră și e așa de gros încât s-ar fi putut zidi o casă cu 5-6 caturi pe această temelie; rândul de sus e făcut din cărămidă și e mai înalt decât cel de jos; podul e făcut din bârne mari de stejar, cari singure alcătuiesc o adevărată avere. Casa de când a fost zidită n-a suferit aproape de loc schimbări și așa cum e, își păstrează azi forma ei originală. În general casa, îți face impresia unei clădiri vechi și întinse. Te simți trăind cu trecutul, respiri parcă atmosfera pacinică a celor vechi."

Clădirea cuprinde pivnița de vinuri cu acces din exterior și pivnița de alimente care comunică cu vestibulul central de la parter.

Parterul are încăperi grupate în jurul unui mare vestibul, iar etajul era destinat locuinței. Intrarea principală, orientată către vest, a fost pusă în valoare printr-un pridvor ridicat pe un corp de intrare la parter, prevăzut cu arcade și acoperit cu boltă cu muchii teșite. Pridvorul este astăzi transformat într-o încăpere închisă, dar cu o coloană de lemn cu modenatură clasicistă, angajată în peretele etajului, arată că în prima sa formă pridvorul deschis a fost susținut de coloane de acest tip.

Accesul la etaj se face printr-o scară acoperită, înconjurată printr-un pitoresc portic cu stâlpi de lemn care permite legătura adăpostită de ploi între parter și etaj.

În această casă, și-a avut sediul mulți ani Societatea muzicală "Armonia".

Din 1980, clădirea a intrat în circuitul valorilor patrimoniale de arhitectură veche, supusă fiind în anul următor lucrărilor de restaurare.

Din 1989 în această frumoasă clădire funcționează Muzeul de Etnografie care oferă posibilitatea cunoașterii unor mărturii ale culturii materiale și spirituale din zona Botoșani.

Arhitectura tradițională, ocupațiile, meșteșugurile, țesăturile pentru decorarea interiorului locuinței și obiectele de folosință casnică, portul și accesoriile pentru obiceiurile de Anul Nou, reflectă talentul și măiestria creatorilor populari locali. Deseori, muzeul devine gazdă pentru manifestările expoziționale temporare, spectacole muzical-folclorice și filmări, afirmându-se activ în viața culturală a Botoșanilor. ♦

Drumuri prin Botoșani

Cotidianul existenței noastre ne face deseori să trecem nepăsători pe lângă locuri, monumente, clădiri, oameni câteodată, fără să apreciem întotdeauna valoarea lor.

Rămânem mirați când călători de aiurea rămân impresionați de bogățiile ce bucură sufletul și care sînt la îndemîna noastră, deseori fără să le dăm cuvenita atenție.

Sugestiile de mai jos pot constitui o schiță a unui concept mai larg, denumit turism cultural, care, inteligent pus în valoare poate constitui o soluție pentru o existență mai bună.

Un prim traseu ar cuprinde localitățile Botoșani (și împrejurimi) - Dorohoi - Liveni.

În acest circuit sunt cuprinse obiectivele:

Centrul vechi Botoșani: este ridicat la sfîrșitul secolului XIX, pe o structură complexă de beciuri boltite dispuse pe două nivele și executate din piatră care au folosit ca loc de refugiu pentru populație în timpul năvălirilor și adăpost pentru mărfuri. Clădirile sînt cu parter sau parter și etaj. Spațiile boltite de la parter au avut rol comercial iar etajul avea destinația de locuințe. În arhitectura centrului vechi se reflectă toate curențele de influență europeană.

Biserica "Adormirea Maicii Domnului"-Uspenia: este ctitorie a Elenei Rareș din 1552 când târgul Botoșani era apanaj domnesc. Aici a fost botezat în 1850 Mihai Eminescu. În apropierea bisericii se află marcat și locul unde s-a aflat casa familiei Eminovici, unde s-a născut Mihai Eminescu.

Mănăstirea Popăuți: Biserica a fost ridicată de Ștefan cel Mare în 1496 în cadrul unei curți domnești mai vechi. Arhitectura este o sinteză mai reușită "din perioada de maximă înflorire a stilului de epocă" din zona Moldovei de Nord. Pictura în curs de restaurare este de o înaltă calitate și datează de la începutul. sc.16. Mănăstirea Popăuți este singura care păstrează turnul clopotniță inițial din perioada ștefaniană (1496), construit din piatră brută și cu interesante particularități arhitecturale.

Casa memorială "Nicolae Iorga": este casa copilăriei celui mai de seamă istoric român, înființată în 1965. Este o casă de lemn cu arhitectură populară și cerdac. Obiectele personale ale savantului: manuscrise, fișe de corespondență, ediții princeps ale unor cărți scrise sunt sugestive pentru legătura lui Iorga cu orașul în care a primit cea dintîi învățătură.

Muzeul de etnografie: funcționează în una din cele mai vechi case cu structură moldovenească din Botoșani, casa "Manolache Iorga", ridicată în secolul 18. Ea a aparținut lui Manolache Iorga, străbunicul marelui nostru istoric Nicolae Iorga. Din 1980 clădirea a intrat în circuitul valorilor patrimoniale de arhitectură veche și adăpostește secția de etnografie și artă populară a Muzeului județean, oferind posibilitatea cunoașterii unor mărturii ale culturii materiale și spirituale din zona Botoșani.

Muzeul de istorie al județului Botoșani: păstrează cele mai vechi relicve de locuire umană de pe cuprinsul țării (de peste 100.000 de ani).

În municipiul Botoșani își desfășoară activitatea:

Orchestra populară "Rapsodii Botoșanilor".

Taraful "Datina"

Ansamblurile folclorice "Balada" și "Mărgineanca"

Cazarea se poate face la hotel: "Rapsodia" (**), hotel "Parc" (**), hotel "Tineret" (*)

Satul Cătămărăști Deal:

Expoziție cu vânzare de produse ceramice - Sonia Iacinschi

Comuna Mihai Eminescu: Memorialul Ipotești, care cuprinde: Casa memorială "Mihai Eminescu" - este casa copilăriei poetului construită de George Eminovici în 1849 după ce cumpărase jumătate din moșia răzeșească Ipotești. Clădirea actuală este reconstruită în 1977 și este o casă de țară modestă din paiantă cu pridvor. Biserica de lemn "Mihail și Gavril": a fost ridicată de familia Eminovici la 1825 și a servit apoi și ca biserică a satului.

Biserica de zid "Mihail și Gavril" a fost ridicată în 1938 la stăruința lui Nicolae Iorga

Mormintele părinților Gheorghe și Raluca Eminovici: se află în cimitirul din vecinătatea bisericii și a casei memoriale. Tot aici sînt îngropați și cei doi frați mai mari ai poetului: Iorgu și Nicolae. Biblioteca cu donația Laurențiu Ulici

Expoziția "Trecut-au anii"

Lacul cu nuferi și rezervația "Codrii de aramă"

Satul Agafon:

Mănăstirea Agafon: Biserica din lemn a fost clădită de sihastrul Agafon înainte de 1729, iar biserica nouă din deal a fost ridicată între 1838-1843 de către Agapia Curt. Cele două biserici împreună cu grupul de case de factură tradițională care adăpostesc personalul monahic constituie un ansamblu etnografic de arhitectură. În vecinătatea bisericii de lemn se află și mormintele mătușilor lui Mihai Eminescu (Fevronia, Safta și Olimpiada).

Tabăra de elevi - cu posibilități de cazare de 250 de persoane, în camere cu 1,2,3 și 4 paturi, prețuri cuprinse între 60.000 și 120.000 lei.

Municipiul Dorohoi

Biserica "Sf. Nicolae": este o ctitorie de seamă a lui Ștefan cel Mare din 1495 care păstrează destul de bine conservată pictura realizată în timpul lui Ștefăniță Vodă. Aceasta are o valoare deosebită și reprezintă un moment al evoluției picturii din Moldova.

Muzeul "George Enescu"

Expoziția cu vânzare de sticlărie și porțelan "Glass porcelain Manufactures Debely"

Expoziția cu vânzare de ceramică "Maxim" - primitive art collection

Restaurant "Trei brazi"

Satul Liveni

Casa memorială "George Enescu": este casa în care s-a născut și copilărit în primii ani marele compozitor George Enescu. A fost inaugurată în anul 1958, iar mai apoi reorganizată. Atmosfera de familie este reînviată de materialul muzeistic original: fotolii, mese, pian, ceas.

Un al doilea traseu propus se referă la o zonă împădurită din sudul județului unde au fost ctitorite principalele mănăstiri:

Localitatea Vorona:

Mănăstirea Vorona și Sihăstria Voronei

Biserica principală cu hramul "Nașterea Maicii Domnului" este ctitorită de Rafael arhimandritul în 1835 pe locul uneia din lemn, fondată de călugări veniți de peste Prut în 1600.

Biserica cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este ctitorită în 1793 și conservă două tablouri pictate pe pânză, de o rară frumusețe: "Judecata Universală" și "Patimile Mântuitorului".

Biserica "Sf. Nicolae" păstrează catapeteasma - capodoperă de artă și pictură fină. Aici a făcut primii pași în tainele vieții monahale Preafericitul Părinte Teoctist. Mănăstirea adăpostește și o bogată colecție de obiecte de cult (cărți, icoane, odoare bisericești) adunate de la lăcașele de cult din județ.

Expoziția de măști populare Gheorghe Țugui.

Satul Coșula

Mănăstirea Coșula: este ridicată în prima perioadă a domniei lui Petru Rareș, la 1535 de către vistiernicul acestuia Mateiaș. Biserica păstrează pictura murală originală de o deosebită valoare din secolul 16. Prima traducere a operelor lui Herodot în România a fost făcută de călugării de la Coșula.

Pod medieval de piatră peste râul Miletin

Zona de lacuri a județului permite organizarea unui turism sportiv (canotaj, vânătoare și pescuit sportiv) și instalări de corturi. Principalele acumulări sînt: Lacul Stîanca Costești, Dracșani, Negreni, Calul Alb, Costești, Hudești și lacul cu insulă Hănești. ♦

Casa memorială "Nicolae Iorga"

Omagiul marelui istoric la 130 de ani de la naștere

Violeta Damaschin

În anul 1946, la 6 ani de la moartea năprasnică a lui Nicolae Iorga, ziarul "Liberalul" publică discursul comemorativ rostit de Henri Focillon, intitulat "Hommage a un grand roumain". Textul respectiv denunța oribilul asasinat săvârșit de membrii Gărzii de Fier, prin care se răpeau Franței și României "una din forțele cele mai tari și mai curate din câte legau frăția de suflet dintre cele două patrii". Această inițiativă a presei bucureștene avea să fie ultima tresărire de conștiință românească - exprimată public cu ocazia comemorării istoricului - dinaintea instaurării regimului dictatorial comunist.

Din 1947 până în 1965, tăcerea a coborât peste uriașa moștenire științifică și culturală, răsfrângându-se și asupra casei copilăriei din orașul natal Botoșani. Supravețuind din secolul trecut, clădirea ce păstra urma pașilor copilului atins de aripa geniului,

împărtașea soarta celorlalte ctitorii ale istoricului. Ajunsă într-un avansat stadiu de degradare, casa oferea adăpost ocazional unor persoane defavorizate de soartă. În această stare, de casă părăsită se găsea în 1965, când se împlineau 25 de ani de la moartea savantului, iar numele său era înscris printre personalitățile culturale românești propuse de UNESCO pentru a fi sărbătorite. Astfel decizia înființării Casei memoriale "Nicolae Iorga" din Botoșani a fost luată atunci de către autoritățile locale. Din cauza stării avansate de degradare s-a procedat la reconstrucția unei clădiri noi pe vechiul amplasament.

Între 1967-1971, a funcționat în clădirea muzeului un punct documentar, patrimoniul muzeului reducându-se la un modest fond de carte. A urmat perioada de constituire patrimonială, la care și-au adus contribuția mai multe personalități culturale botoșănene, între ei amintim pe Angela Olaru, Lucian Valea, Elena Dicu. La amenajarea primei expoziții permanente s-a solicitat colaborarea

domnului Frasin Munteanu-Râmnic, biograf al istoricului și muzeograf la casa memorială din Vălenii de Munte.

Între anii 1971-1990 muzeul memorial a funcționat neîntrerupt și s-au primit mai multe donații astfel că zestrea patrimonială a ajuns în 1990 la circa 2700 de bunuri muzeale.

În 1990, după aproape două decenii de la inaugurare, expoziția permanentă din casa memorială "Nicolae Iorga" dădea semne evidente de îmbătrânire. Proiectul de reorganizare tematică a parcurs un drum lung și dificil din 1982 și pînă la realizarea practică din 1990, cu ocazia comemorării semicentenarului morții.

În conformitate cu noua orientarea tematică s-a pornit de la un amănunt legat de existența familiei Iorga, care în perioada 1886-1880 a ocupat doar jumătate din locuință - nefiind proprietari și locuind în calitate de chiriași.

Această situație a permis îmbinarea caracterului strict memorial cu cel muzeistic-documentar. Astfel în cele două încăperi ocupate de familia Iorga s-a realizat o reconstituire de epocă. În spațiul rămas disponibil, respectiv holul și celelalte două camere s-a amenajat o expoziție foto-documentară și o sală multifuncțională, unde sunt expuse primele ediții ale operei lui Nicolae Iorga. Ultima încăpere adăpostește o bibliotecă istorică, alcătuită din carte curentă achiziționată în ultimii ani. O succintă descriere a expoziției permanente actuale, se impune de la sine.

Salonul familiei era o încăpere în care copii aveau rareori acces. Aici s-a imaginat un interior, datând din ultimile decenii ale secolului trecut, aparținând unei familii cu un venit modest, dar cu un trecut prosper, timp în care s-au acumulat o serie de bunuri, provenind din agoniseala proprie sau moștenite de la familii avute din care proveneau cei doi părinți. În reconstituire s-a pornit de la însemnările cu caracter memorialistic ce au aparținut lui Nicolae Iorga, fără de care atmosfera unei epoci de mult apuse era greu de realizat.

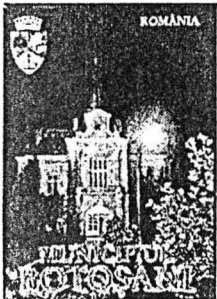
În camera copiilor, pasiunea cititului de care era stăpânit fiul cel mare - Nicolae - este sugerată de etajeră cu cărți, o masă de scris, un sfeșnic cu lumânare. Expoziția foto-documentară ce se desfășoară în holul supranumit tindă conține colecția de manuscrise și materiale care evidențiază activitatea științifică și cea politică a lui Nicolae Iorga.

De la inaugurare, expoziția a fost apreciată de un public numeros și valoros; însemnările din Cartea de Onoare o dovedesc cu prisosință. Pentru mediatizarea expoziției s-au realizat interviuri radiofonice, articole de popularizare în presă, s-au publicat studii, s-au realizat interviuri, iar cu ocazia împlinirii a 125 de ani de la naștere s-a realizat un film documentar care a fost difuzat pe TVR-Internațional. ♦

AGENDĂ CULTURALĂ

1. **Zilele "George Enescu", ediția XXV-a**
Primăria Botoșani
Filarmonica de Stat Botoșani
D.J.C.C.P.C.N. Botoșani
11-13 mai
Botoșani-Dorohoi -Liveni
2. **Educația permanentă prin universități populare , centrul pilot I -Vîrfu Câmpului**
D.J.C.C.P.C.N.Botoșani
Primăria Vîrfu Câmpului
Societatea Culturală "Ecoul Siretului"-Vîrfu Câmpului
12 mai
Vîrfu Câmpului
3. **Atelier de lucru : "Proiecte culturale inițiate de romi"**
D.J.C.C.P.C.N.Botoșani
Asociația "Romani bari" Botoșani
Asociația "Divano romano" Ștefănești
18 mai
Botoșani
4. **Festivalul interjudețean de folclor "Satule, mândră grădină", ediția a XIII-a**
D.J.C.C.P.C.N Botoșani
Primăria comunei Bucecea
Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Botoșani
19-21 mai
Bucecea
5. **Festivalul de folclor "Laleaua pestriță", Ediția I**
D.J.C.C.P.C.N Botoșani
Primăria comunei Vîrfu Câmpului
Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Botoșani
27 mai
Vîrfu Câmpului

6. **Festivalul județean "Moștenite din bătrâni"**
Ediția XXII-a
D.J.C.C.P.C.N Botoșani
Liceul Vorona
Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Botoșani
3 iunie
Vorona
7. **Zilele "Nicolae Iorga" -120 de ani de naștere**
Casa memorială "Nicolae Iorga"
D.J.C.C.P.C.N Botoșani
5-6 iunie
Botoșani
8. **Zilele "Octav Onicescu"**
D.J.C.C.P.C.N Botoșani
Fundatia "Octav Onicescu"-Botoșani
Regia Autonomă Județeană APA Botoșani
9 -10 iunie
Botoșani
9. **Tabăra de pictură "Ștefan Luchian"**
D.J.C.C.P.C.N Botoșani
D.J.C.C.P.C.N. Iași
15 -27 iunie
Ștefănești
10. **Zilele "Mihai Eminescu"**
Memorialul Ipotești -Centrul Național de Studii "Mihai Eminescu"
Biblioteca Județeană "Mihai Eminescu" Botoșani
Teatrul "Mihai Eminescu" Botoșani
Orchestra populară "Rapsozii Botoșanilor"
Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Botoșani
Primăria Botoșani
Muzeul Județean Botoșani
D.J.C.C.P.C.N.Botoșani
14 -15 iunie
Botoșani -Vorona - Ipotești

lanșare de carte

Odată cu sărbătorirea zilelor orașului, 23 aprilie 2001, la început de secol și mileniu, Primăria municipiului Botoșani a editat și lansat **Albumul "Municipiul Botoșani"** care s-a dorit a fi o carte de vizită pentru botoșeneni și o invitație pentru oaspeții noștri. Albumul este util prin bogăția de informații și imagini ce le conține și redă în chip sugestiv personalitatea orașului Botoșani. ♦

REDACȚIA

Dr.ist. Octavian Liviu Șovan-redactor coordonator

Dana Petraru

Elena Bănescu

Protosinghel Luca Diaconu

Ionel Bejenaru

Violeta Damaschin

FOTOGRAFIE

Lucian Bîrlădeanu

TEHNOREDACTARE

Lucian Bîrlădeanu

Redacția: Botoșani, str Unirii nr 16, tel/fax: 516925